

aa) Stran způsobu zřízení představenstva. Slovenský obchodní zákon připouští, aby první ředitelstvo bylo jmenováno zakladateli, a to nejdéle na tři roky (§ 183. odst. 1.). U nás totéž připouští teprve akc. reg. v § 34. odst. 6., který obsahuje i jiné slovenskému právu neznámé předpisy stran ustanovení představenstva a ze středu představenstva zvoleného exekutivního komitě, jakož i t. zv. ředitelské rady (§ 36. akc. reg.).

bb) Stran obnovování členů představenstva. Podle § 192. slov. obch. zák. mohou se členové ředitelstva v tom případě, že klesne jich počet na nejmenší počet vyžadovaný podle stanov k usnášecí způsobilosti ředitelstva, vzdáti svého úřadu platně jen ve valné hromadě. U nás podle § 34. odst. 8. akc. reg. mají býti ustanovení o obnovování představenstva pojata do stanov a je přípustná i kooptace.

γγ) Stran znamenání firmy společenské ředitelstvem. V slovenském obchodním zákoně chybí ustanovení obdobné ustanovení obsaženému v našem čl. 229., podle něhož v tom případě, že není ustanoven způsob znamenání firmy představenstvem, rozumí se po zákoně kolektivní znamenání všemi členy představenstva. Skutečnost tuto lze vysvětliti tím, že podle § 158. č. 7. slov. obch. zák. musí býti ve stanovách způsob znamenání společenské firmy představenstvem stanoven.

δδ) Stran povinnosti představenstva. Ředitelstvo je podle § 198. slov. zák. povinno uveřejniti roční bilanci zřízenou podle předpisů § 199. a přezkoumanou dozorčí radou s případnou zprávou osm dní před valnou hromadou. Po schválení jejím valnou hromadou má pak jeden z výpisů její neprodleně předložiti rejstříkovému soudu. Soudu předložená bilance je každému přístupná. K splnění této povinnosti mohou býti členové ředitelstva doháněni pokutami pořádkovými až do 1000 K. Naproti tomu není podle slovenského práva ředitelstvo povinno v případě ztráty poloviny akciového kapitálu učiniti o tom oznámení příslušnému správnímu úřadu, správní úřad pak nemá právo nahlédnouti v tomto případě do knih za účelem nařízení případného zrušení společnosti (§ 187. slov.: čl. 240. našeho obch. zák.).

εε) Stran ručení členů představenstva. Podle slovenského práva (§ 189. odst. 2.) nesmí členové ředitelstva provésti usnesení valné hromady, které odporuje zákonu neb stanovám, jinak by ručili účastníkům rukou společnou a nerozdílnou. Náš obchodní zákon nemá tohoto ustanovení, nicméně uznává se totéž i pro naše právo, pokud se jedná o domucovací předpis zákona, nikoli však, když se jedná o pouhý předpis stanov aneb zákonný předpis rázu poddávajícího. Připomenouti dlužno dále, že podle slovenského práva (§ 191. slov. obch. zák.) ručí členové ředitelstva za usnesení a nařízení ředitelstva odporující zákonu neb stanovám i tehdy, byli-li přehlasování aneb byli-li nepřítomni, ač neprotestovali-li proti němu, jakmile se o něm dozvěděli a neučinili-li o tom oznámení dozorčí radě. Podle našeho práva by ovšem v tomto případě neručili. Za správnost bilance předložené valné hromadě ručí členové ředitelstva a dozorčí rady podle výslovného předpisu § 200. slov. obch. zák. rukou společnou a nerozdílnou. Rovněž ručí věřitelům společnosti rukou společnou a nerozdílnou, nabý-

vají-li pro společnost kromě případu redukce akciového kapitálu jejich vlastních akcií neb berou-li je do zástavy (§ 161. odst. 2.).

Slovenský obchodní zákon však nespokojil se vyličenou přísnou civilněprávní zodpovědností členů ředitelstva, nýbrž stanovil též trestní jich zodpovědnost v §§ 218.—222. Podle těchto předpisů mohou býti členové ředitelstva rejstříkovým soudem pokutováni, ač nespadá-li jejich jednání neb opomenutí pod ustanovení trestního zákona, vězením do 3 měsíců, změnitelným při polehčujících okolnostech v pokutu peněžitou do 2000 K pro každého člena, v těchto případech:

aaa) učinili-li vědomě nesprávné údaje stran upsání a splacení kmenového kapitálu za účelem zápisu stanov do obchodního rejstříku,

bbb) byla-li pro jich zaviněné opomenutí společnost déle tří měsíců bez dozorčí rady aneb neměla-li dozorčí rada dostatečný počet členů,

γγγ) postupují-li protizákonně při zřizování bilance aneb líčí-li vědomě ve zprávách valné hromadě podávaných stav společnosti nesprávně aneb zatajují-li pravý stav,

δδδ) dají-li vědomě vésti protokoly o valné hromadě nesprávně,

εεε) nabývají-li pro společnost jejich vlastních akcií neb berou-li je do zástavy kromě případu nabytí jich za účelem redukce akciového kapitálu,

ζζζ) platí-li akcionářům z kmenového kapitálu dividendu neb úrok proti zákazu obsaženému v § 165.,

ηηη) nesvolají-li valnou hromadu při ztrátě poloviny kapitálu, po případě nezažádají-li za uvalení konkursu,

θθθ) vyřizují-li svémocně záležitosti vyhražené valné hromadě.

Dále mohou býti pokutováni peněžitou pokutou až do 2000 K, když opomenou uveřejniti včas bilanci se zprávou (viz δδ), neb když nepředložili rejstříkovému soudu protokoly o valné hromadě, neb když vydají prozatímní akcie na vyšší než skutečně splacenou částku, konečně nesvolají-li podle své povinnosti nejméně jednou do roka valnou hromadu. (Pokračování.)

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Otázku, zdali rozsudkem rakouského soudu přiznanou částku peněžitou bez označení měny lze zaplatiti měnou rakouskou či měnou československou, aby exekuce byla zrušena, nelze řešiti v řízení exekucním, nýbrž pořadem práva.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. května 1920 R I 272/20.)

A, obchodník v Kolíně vedl proti Bovi, obchodníku v Praze, exekuci pro 500 K na základě vídeňského rozsudku vydaného před státním převratem.

B složil k soudu částku rovnou 500 K rakouských s návrhem na zrušení exekuce.

První soud (okr. s. pro Staré Město a Josefov v Praze) návrh zamítl z důvodů: V rozsudku není udána měna, ve které se má platiti. Povinná strana tvrdí, že platiti jest ve měně rakouské, vymáhající věřitel chce korigovat československé. Soud uznává podle sídla vymáhajícího věřitele za místo plnění Kolín a mělo tedy dle čl. 336 obch. z. plniti se ve měně československé přes to, že rozsudek na měnu tu není. Jelikož nejedná se tu o sporné skutkové okolnosti, nebyla povinná strana dle § 40. posl. odst. ex. ř. poukázána na pořad práva.

Zemský soud v Praze jako soud rekursní zrušil usnesení a nařídil, aby první soud, až usnesení vejde v moc práva, po doplnění výsledku strany vymáhající bez zřetele na svůj za-

mítavý důvod nově rozhodl. Důvody: Rozsudek vydán byl 1. září 1919 ve Vídni, tedy v nynější republice rakouské. Tam musí podle nařízení státního úřadu pro finance ze dne 25. března 1919 St. G. Bl., č. 191 platy konány býti ve měně rakouské. Proto kdyby byl rozsudek zamýšlel odsouditi žalovaného ku placení v jině měně, byl by to ve výroku svém vyslovil. Nelze tu proto použítí čl. 386 občl. z. Z toho plyne, že zamítavé stanovisko soudu prvního nemá v zákonu opory. Ježto ale soud neobíral se otázkou, zdali to, co bylo k soudu složeno, lze považovati za splacení dluhu, nýbrž řešil otázku placení pouze s hlediska proměn valutárních, bylo rozhodnuto jak uvedeno výše.

Nejvyšší soud rekursu dovolacímu vyhověl a změnil druhé rozhodnutí v ten rozum, že se usnesení prvního soudu zrušuje a dlužník se svými námitkami odkazuje na pořad práva.

Důvody: Svým návrhem domáhá se dlužník výroku, že složením dlužného peníze k soudu byl vymáhajíc věřitel uspokojen a že tudíž nutno exekuci zrušiti. Ježto však exekuční titul zní na koruny bez bližšího označení a jest mezi stranami o to spor, zda míněny jsou koruny československé či rakouské, rozhodnutí o této otázce však závisí na vyšetření a zjištění skutkových okolností, jež nejsou stranami srovnale udány, aniž ze spisů vyplývají, nelze o návrhu dlužníkově rozhodnouti v tomto řízení, nýbrž nutno odkázati ho s námitkami na žalobu upravenou v § 35. ex. ř. (§ 40. odst. 2. ex. ř.)

Připomíná se, že příslušným, povoliti exekuci, byl dle § 82. ex. ř. sborový soud I. stolice (nařízení z 19. března 1919 č. 145 sb. z. a n.). Ježto však povolující usnesení stalo se právoplatným, není nejvyšší soud s to, by něco na věci změnil. Dr. Kasper.

ZE DNE.

Sbor notářů okrsku pražského konal dne 2. února 1921 valnou hromadu, na kteréž přijaty volně návrhy notářské komory ve příčině úpravy platů kancelářského personálu jednohlasně a volný návrh ve příčině nuceného přistoupení všech členů kolegia ke spolkům notářů československých všemi hlasy proti jedinému. Návrh první zní: »Sbor notářů okrsku pražského zmocňuje komoru, aby v příhodnou dobu, objevili se toho potřeba, ujednala s organizací kandidátů notářství a kancelářských úředníků úmluvu o úpravě platů všechny notáře vízíci dle přibližných zásad, jaké přijala advokátní komora Pražská a aby předložila, uzná-li to za vhodné, ministerstvu spravedlnosti návrh na zvýšení sazby notářské, event. na zamezení pokoutnictví neb jiný návrh kompenzační.«

Návrh druhý zní takto: »Sbor notářů okrsku pražského zavazuje každého příslušníka svého ku stavovské povinnosti a prohlašuje za věc stavovské cti, aby přistoupil za člena stavovské organizace spolku notářů československých, i zmocňuje komoru, aby v případě, že by nebylo vyhověno této výzvě, vyvodila z toho příslušné důsledky.« Na téže valné hromadě zvolena nová komora a sice za předsedu Dr. Batěk a za členy komorní Dr. Černý z Říčan, Dr. Culík z Vršovic, Dr. Fiala z Benešova, Gregora z Plzně, Dr. Kreiml z Prahy, Křen z Hořovic, Dr. Mokřý z Kr. Vinohrad, Seifert z Kutné Hory a za náhradníky: Dr. Frenzl z Nuslí, Dr. Král z Prahy, Dr. Svoboda ze Smíchova a Dr. Zmek z Prahy.

Časopis německých notářů »Notariatszeitung« přináší v posledním svém čísle zprávu o tom, že poslanec Dr. Brunar intervenoval u Ministerstva spravedlnosti v různých záležitostech stavovských, zejména ohledně zákona o úlevě soudů, ohledně výkladu tarifu a obsazení míst v území změnčeném, začež se mu vzdává dík. Celý článek činí dojem, jako by veškeré vymoženosti poslední doby staly se přičiněním tohoto poslance, což rozhodně neodpovídá pravdě, neboť veškeré vymoženosti stavovské, dosud získané, staly se pouze a jedině k popudu a zásluhou našeho spolku. Poněvadž ve zprávě se tvrdí též, že při obsazování míst má býti celé německé jazykové území pokládáno za jednotu, což zní velice pythicky, a vypadá tak, jakoby snad p. poslanci bylo bývalo dáno ujištění na kompetentních místech, že změnčené území naše má býti pokládáno za samostatnou jednotu při obsazování, intervenoval ihned náš spolek u ministerstva spravedlnosti. Zde zjistili jsme, že o nějakém jednotném jazykovém německém území vůbec tím méně za účelem obsazování míst nemůže býti řeči a že poslanec Dr. Brunar zcela patrně nesprávně si vykládal sdělení, že ministerstvo pokládá za přípustno překládati notáře

z Moravy a Slezska do Čech a naopak, což ovšem zní poněkud jinak.

Příkazování projednání pozůstalostí notářům. Na intervenci naší, aby již vydán byl slíbený zákon o úlevě soudů a příkazání pozůstalostí notářům, dáno nám bylo na příslušných místech ujištění, že právní výbor, jenž zákon ten právě projednává, skončí práci svou ještě během této sesse, takže pravděpodobně osnova stane se ještě v této sessi zákonem.

Superlegalisace a affidavit. Spolek náš intervenoval u ministerstva zahraničí i spravedlnosti i docílil toho, že ministerstvo zahraničí vyslovilo se již příznivě pro zavedení affidavitu a pro zkrácení pochodu při superlegalisaci v tom smyslu, že má býti vyřazeno presidium vrchního zemského soudu, takže žádosti za superlegalisace podávaly by se direktně u ministerstva spravedlnosti. Souhlas ten došel na ministerstvo spravedlnosti, kdež jest již předmětem úvah i doufáme, že v nejbližší době bude záležitost tato příznivě vyřízena.

Notářská listina ve styku mezistátním. Spolu s komorou Pražskou, podal náš spolek pamětní spis na ministerstvo zahraničí, v němž dožaduje se toho, aby při uzavírání mezinárodních smluv s říší německou a zejména se státy povstaly z říše Rakousko-uherské, pamatováno bylo též na to, aby notářská listina, zejména vykonatelná, byla připuštěna ve všech těchto státech, jako listina veřejná, případně jako titul exekuční, a aby nebylo požadováno nového zpoplatnění této listiny.

Pečetě notářské. Jak jsme již oznámili našim členům, vyhovělo ministerstvo spravedlnosti naší žádosti, aby do pečeti notářských pojmato bylo označení »Republika československá«, což bude míti zejména význam ve styku mezistátním. Zároveň spolek náš obrátil se na veškeré české komory, aby odporučily svým příslušníkům upravit pečeti v tomto smyslu. Cenu pečeti vyjednal náš spolek se zdejšími rytci na 100 Kč za obě jednojazyčné. Oboujazyčné budou za 120 Kč, co případně dražší, dle množství slov.

Promíčení pohledávek palmárních. Právě se dovídáme, že žádost notářskou komorou pražskou spolu s advokátní komorou za prodloužení lhůty stran promíčení pohledávek palmárních podaná, byla příznivě vyřízena, i že bude zcela jistě přijat zákon o prodloužení promíčení lhůty.

Notářský tarif. Na zakročení spolku našeho vydalo ministerstvo spravedlnosti v posledním čísle svého Věstníku č. 11. autentický výklad notářského tarifu. Přinášíme slovně jeho znění:

Ministerstvo spravedlnosti bylo upozorněno, že praxe při používání notářské sazby zavedené nařízením ze dne 30. ledna 1920, č. 69 sb. z. a n. kolísá a to zejména, pokud jde o určování poplatků soudních komisařů. Aniž by mímilo zasahovati do rozhodování soudů pozůstalostních, pokládá ministerstvo spravedlnosti za vhodné upozorniti, jak na některé sporné otázky pohlídi.

Především jde o otázku, zdali odměny za projednání pozůstalostí dle položky 10 d) určeny jsou jako náhrada za veškeré práce s projednáním pozůstalostí spojené, či týkají-li se jen vlastního projednání pozůstalostí. Tu nutno přihlížeti nejen k položce sazební samotné, ale i k ustanovením §§ 4 až 6 nařízení o sazbě a k nespornému patentu, a dojdeme pak k závěru, že v odměně sazební zahrnuta jest náhrada za výkony obvykle spojené s projednáním pozůstalostí, které jinak náleží soudu pozůstalostnímu, jež komisař zastupuje, nikoli ale odměna za výkony, které po zákonu náleží provésti stranám a jejichž náklady tedy povinný jsou nésti strany samy (§§ 150., 151. nesp. pat.). Při tom ovšem vždy výkony a vydání zmíněné v §§ 4—6 nahraditi jest zvláště.

Na pozůstalosti hrubé hodnoty přes 50.000 K se tarif nevztahuje. Odměnu za projednání dlužno tu určití dle § 171. odst. 3 not. ř. a to, i když jest projednání takové pozůstalosti jednoduché (pozn. k pol. 10 c, d). Jest tu pak ovšem samozřejmo, že odměna nemůže býti nikdy nižší, nežli jest ustanovena v sazbě.

Vždy nutno míti na zřeteli, že sazba platí jen pro případy jednoduché, a že ve všech případech, které nejsou takovými, i když hodnota pozůstalosti jest nižší, nežli 50.000 Kč, dlužno přisuzovati poplatek soudního komisaře se zvláštním zřetelem na to, jakou námahu projednání vyžadovalo, a že sazba bude tu minimem, od něhož nutno vycházeti (31177/20).

Doufáme nyní, že nebudou míti soudy více pochybnosti při posuzování našich útrat, neboť jest zcela jasně řečeno, že sazba notářská za projednání pozůstalostí pod 50.000 K není